

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

e) jonkin sidosryhmän, järjestön edustajan tai edunvalvontaorganisaation roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

2) Vastaavat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE korostaa, että ylioppilastutkintoa ja korkeakoulujen opiskelijavalintoja kehitettäessä tulee huomioida yhdenvertaisesti sekä lukio-, että ammatillisen koulutuksen väylän kautta tulevat opiskelijat. Lukiodiplomiselvityksessä ammatillisen koulutuksen näkökulma jäi erittäin ohueksi. Tämä selittynee osin sillä, että selvitysryhmän toteuttamissa kyselyissä ei ollut mukana ammatillisen koulutuksen järjestäjiä.

Koulutuspoliittinen selonteko painottaa lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhteistyötä tavoitteena, että vuonna 2030 vähintään puolet nuorista aikuisista suorittaisi korkeakoulututkinnon. Tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää ratkaisuja, jotka varmistavat kaksoistutkinnon säilymisen vetovoimaisena myös tulevaisuudessa sekä sujuvoittavat siirtymiä ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluun.

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

2) Vastaavat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

AMKE korostaa, että lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta tulisi arvioida huomioiden koko toinen aste. Tässä selvityksessä näin ei ollut. Jatkovalmistelussa kaksoistutkintoa suorittavien näkökulman tulee olla vahvasti mukana.

Diplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta voitaisiin edistää lisäämällä koulutuksen järjestäjien ja koulutusasteiden välistä opetukseen ja oppimisympäristöihin liittyvää yhteistyötä. Esimerkiksi ammatillisissa oppilaitoksissa on monipuolista koulutustarjontaa ja syvää osaamista aloilla, joilla lukiodiplomeja järjestetään.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Arvioinnin yhteismitallisuus on keskeinen asia lukiodiplomien kehittämisessä.

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

AMKE kannattaa esitystä, että opiskelija voisi sisällyttää lukiodiplominäytön ylioppilastutkintoonsa ja siten korvata yhden ylioppilaskokeen. On tärkeää, että lukiossa vahvistetaan yksilöllisiä opintopolkuja, tunnustetaan eri tavoin hankittua osaamista sekä lisätään taito- ja taideaineiden arvostusta. Esitys myös sujuvoittaisi siirtymiä korkeakouluopintoihin.

Raportissa nostetaan myös perustellusti esiin huoli taito- ja taideaineiden opinnoissa pitkälle edenneiden opiskelijoiden opiskeluajan pidentymisestä tutkinnon kuormittavuuden seurauksena. Nykyisen neljän ylioppilaskokeen vähimmäismäärän kasvattaminen keväällä 2022 viiteen vaikeuttaa tilannetta entisestään.

AMKE kantaa huolta ylioppilastutkintouudistuksen vaikutuksista kaksoistutkinnon suorittajamääriin. Ammatillisen perustutkinnon ja ylioppilastutkinnon suorittaminen rinnakkain on jo nykyisin erittäin vaativaa. Esitämme, että kaksoistutkintoa suorittavat opiskelijat voisivat yhdenvertaisesti sisällyttää ammatillisen tutkinnon ylioppilastutkintoonsa ja siten korvata yhden viidestä ylioppilastutkinnon kokeesta.

Ammatillista tutkintoa ei tule sisällöltään tai laajuudeltaan rinnastaa yksittäiseen ylioppilaskokeeseen tai lukiodiplomiin. Esitys perustuu puhtaasti ammatillisen ja lukiokoulutuksen yhdenvertaiseen kohteluun ylioppilastutkintoa ja korkeakoulujen opiskelijavalintoja kehitettäessä.

On tärkeää, että kaksoistutkinto säilyy vetovoimaisena myös tulevaisuudessa. Kaksoistutkinnon suorittaneet työllistyvät hyvin, monet hakevat opiskelemaan ammattikorkeakouluun tai yliopistoon.

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Sekä ammatillisen tutkinnon että ylioppilastutkinnon suorittaneilla on yleinen jatko-opintokelpoisuus ammattikorkeakouluun ja yliopistoon. On ehdottoman tärkeää, että korkeakoulujen opiskelijavalintoja kehitetään korkeakoulujen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä muiden keskeisten toimijoiden yhteistyössä.

Ammattikorkeakouluissa vuonna 2020 opiskelupaikan vastaanottaneista 52 prosentilla oli suoritettuna ammatillinen koulutus. Yliopistoissa vastaava osuus oli noin kolme prosenttia.

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemmasi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukioden kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Korkeakoulujen opiskelijavalintoja kehitettäessä tulee huomioida yhdenvertaisesti sekä lukio-, että ammatillisen koulutuksen väylän kautta tulevat opiskelijat.

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

3) En ole samaa, enkä eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

-

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

3) En osaa sanoa

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

-

Ågren Satu
Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry